

OYSTER PERPETUAL
DATEJUST

ROLEX

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR
Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 10. febrúar 2016

6. tölublað | 10. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

»2

Veitingamenn fá meira

Starfsfólk veitingastaða fær meira greitt í þjórfé en áður vegna fjölgunar ferðamanna.

»4

Umtalið jókst eftir skráninguna

Aukinn sýnileiki er ein stærsta ástæða þess að fyrirtæki sækja inn á First North-markaðinn

»8

Svipmyndin: Margrét Njarðvík

Pegar Margrét Njarðvík missti vinnuna opnaði hún sumarþúðir fyrir unglunga á Spáni.

»10

Eykur áhættusæknina

Lars Christensen segir að innleiðing innistæðutryggingakerfa auki áhættusækni.

»12

Vandað sé til verka

Stjórnarnáðurnir gerir þá kröfu að stjórnendur banka vandi sig við sölu ríkisfyrirtækja.

Trúverðugleiki okkar að veði

- Helmingur sammingsbrotamála sem Eftirlitsstofnun EFTA hefur höfðað síðustu 20 ár er gegn Íslandi.
- Þingmaður segir mikilvægast að hagsmunir Íslands séu varðir í EES-samstarfinu.
- Stjórnsýslan á Íslandi talin of veikburða til að framfylgja EES-samningnum.

»6

FERMING 2016

Þar sem úrvalið er af umgjörðum

Optical Studio
SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

KEFLAVÍKURFLUGVOLLUR

SKJÓÐAN

Einatt stendur EES með neytendum gegn íslenskum stjórnvöldum

SEINT verða íslensk stjórnvöld sökuð um ofdekur við neytendur. Á dögum skilaði EFTA-dómstóllinn álitinu sínu um að innflutningsbann íslenskra ríkisins á fersku kjöti brjóti fullkomlega í bága við skuldbindingar íslenskra stjórnvalda samkvæmt samningnum um Evrópska efnahags-svæðið.

ÍSLENSK STJÓRNVÖLD setja þau skilyrði fyrir innflutningi á hráu kjöti að innflytjendur skili vottorði um að kjötið hafi verið fryst í að minnsta kosti einn mánuð áður en það er tollafgreitt hér á landi. Þetta brýtur í bága við EES-samninginn þar sem kveðið er á um að ekki megi hindra viðskipti með ferskt kjöt milli ríkja sem eru aðilar að EES.

Á ÞETTA reyndi þegar fyrirtækið Ferskar kjötvörur ehf. gerði tilraun til að flytja inn ferskt nautakjöt frá Hollandi. Kjötið var gert upptækt í tolli og því fargað þar sem það var ófrosið. Fyrirtækið undi ekki þessari niðurstöðu og höfðaði gegn íslenska ríkinu mál til skaðabóta vegna þess tjóns sem það varð fyrir vegna synjunar á innflutningsleyfi.

AÐ KRÖFU Ferskra kjötvara leituðu íslenskir dómstólar ráðgefandi álit EFTA-dómstólsins til að fá úr því skorið hvort íslensk löggjöf um innflutning fersks kjöts væri í samræmi við EES-samninginn.

NIÐURSTADA EFTA-dómstólsins er afgerandi. Íslenska ríkinu er með öllu óheimilt að krefjast þess að innflytjandi sækji um sérstakt leyfi

til að flytja inn ferskt kjöt frá EES og setja sem skilyrði fyrir innflutningi að framvísað sé vottorði um að kjötið hafi verið frosið í tiltekinn tíma áður en það er tollafgreitt.

EFTA-DÓMSTÓLLINN hafnar með öllu röksemdum íslenska ríkisins um að taka beri tillit til einangraðrar landfræðilegrar legu Íslands og ónæmisfræðilegs varnarleysis dýraríkis landsins og hugsanlegra afleiðinga á líf og heilsu manna, við skýringu tilskipunarinnar. „Ísland fullyrti að það beri fullt traust til dýraheilbrigðis-efirlits sem fram fer í öðrum aðildarríkjum í samræmi við sameiginlegar EES-reglur. Samkvæmt EES-samningnum er í gildi aðlögun fyrir Ísland, sem tekur til lífandi dýra, annarra en fiska og lagareldisdýra. Samningurinn hefur þó engin aðlögunarákvæði að geyma vegna innflutnings hrárra kjötvara til Íslands.“

ENN OG AFTUR sækja íslenskir neytendur réttlæti sitt til Evrópu. Vitalega er þetta ólöglega bann á innflutningi ekki til að vernda íslenskan búfénað nema í orði kveðnu. Bannið er tæknileg hindrun á innflutningi ætluð til að halda uppi verði landbúnaðarafurða hér á landi á kostnað íslenskra neytenda.

ÍSLENSKUM BÚPENINGI stafar raunar meiri hættu af árlegri innrás farfugla sem hingað fljúga til hreidurgerðar og varps en innflutningi á víðurkenndum landbúnaðarafurðum, sem uppfylla heilbrigðisskilyrði nágrannabjóða okkar í Evrópu.

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5000 | Fax 512 5301

Umsjón **Jón Hákon Halldórsson** jonhakon@365.is

Ábyrgðarmaður **Kristín Þorsteinsdóttir** | Forsíðumynd **Getty**

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

Gestir veitingastaðanna spyrja oft þjónana um reglur varðandi þjórffé. FRÉTTABLAÐID/HEIDA

Tekjur af þjórffé aukast vegna ferðamanna

Tekjur sem framreiðslufólk á veitingastöðum fær af þjórffé hafa aukist nokkuð undanfarið. Starfsmenn deila peningnum í starfsmannasjóði. Tekjur veitingafólks eru hærri hér en annars staðar. Misjafnar reglur eru um þjórffé eftir löndum.

Tekjur þjóna af þjórffé hafa aukist nokkuð á undanförunum vegna fjölgunar ferðamanna á landinu. Samkvæmt upplýsingum Fréttablaðsins getur upphæð hvers þjóns á góðu kvöldi farið upp í allt að 30 þúsund krónur. Að jafnaði er hún þó talsvert lægri.

Aðalsteinn Ragnar Benediktsson, rekstrarstjóri á Snaps, segir að ferðamenn séu margir hverjir ekki vissir um reglurnar og mörgum þyki vissara að láta eitthvað af hendi rakna. „Þótt hér sé það tekið fram að það sé algjör óþarfi að gefa þjórffé, þá eru sumir alveg á því að þegar þeir fá góða þjónustu og eru ánægðir þá vilji þeir gefa eitthvað,“ segir Aðalsteinn Ragnar. Þjónarnir vilji heldur

ekki afþakka tvisvar ef gestir eru harðir á því að vilja gefa. Aðalsteinn Ragnar segir að þótt þetta séu ekki stórar upphæðir telji þetta alltaf eitthvað. Stundum gefi fólk allt upp í 10 prósent af reikningi ef það er mjög ánægt. „En oft er þetta klink í afgang,“ segir hann. Hann segir að peningurinn sé alla jafna settur í starfsmannasjóð og svo geri starfsfólk eitthvað gaman saman fyrir peninginn.

Snædís Logadóttir á Kopar tekur undir það að greiðsla þjórffjár sé að færast í aukana vegna aukins túrisma. „Það er mjög algengt að við fáum spurningar um það hver venjan er á Íslandi, hversu mikið þjórffé. Það var ekki eins mikið áður,“ segir Snædís. Hún er sammála Aðalsteini

Ragnari um að flestir veitingastaðir nýti þjórffé sameiginlega í gegnum starfsmannasjóði.

„Þar sem við erum með stéttarfélag og erum með ágætis tekjur miðað við þjóna á flestum stöðum í heiminum, þá höfum við haft það þannig að setja það í sameiginlegan sjóð og nýta það fyrir alla starfsmenn á staðnum,“ segir hún.

Snædís segir það misjafnt hve mikið gestir greiða. Sumir eru mjög órlátir og gefa kannski fimm þúsund krónur á 30 þúsund króna reikning. Aðrir gefa bara svona þúsund kall hér og þar af því að þeir skilja ekki gjaldmiðilinn okkar og eru ekki vissir um það hversu mikið þeir eru að gefa. jonhakon@frettabladid.is

Vikan sem leið

7,3

prósenta hagvöxtur

Hagkerfi Indlands hefur tekið fram úr Kína sem það hagkerfi sem vex hraðast meðal stærri landa. Hagvöxtur mældist 7,3 prósent á Indlandi á fjórða ársfjórðungi síðasta árs, samanborið við 6,8 prósent í Kína. Hagvöxtur dróst eilítið saman milli mánaða, en hann mældist 7,4 prósent í september.

5,4

prósenta lækkun

Nikkei 225 vísitalan í Japan lækkaði um 5,4 prósent á þriðjudag eða um 918,86 stig. Vísitalan hefur ekki lækkað meira á einum degi síðan á miðju ári 2013. Vikan byrjaði með miklum sveiflum á markaði. Hlutabréf í Deutsche Bank lækkuðu um 9,5 prósent á mánudag.

25

milljarðar í laun

Sundar Pichai, forstjóri Google hefur fengið greiddar 199 milljónir dollara, jafnvirði 25 milljarða íslenskra króna, í hlutabréfum. Þetta gerir hann að tekjuhæsta forstjóra Bandaríkjanna. Heildarverðmæti hlutabréfa hans í Google er 650 milljónir dollara, jafnvirði 83 milljarða króna.

Á döfinni

keldan

dagatal viðskiptafélags

Miðvikudagur 10. febrúar
SEDLABANKI ÍSLANDS – Vaxtaákvörðun og útgáfa Peningamála.

HAGSTOFA ÍSLANDS – Efnahagslegar skammtimatölur í febrúar 2016.

Föstudagur 12. febrúar
VINNUMÁLASTOFNUN – Atvinnuleysis-tölur Vinnumálastofnunar.

Mánudagur 15. febrúar
HAGSTOFA ÍSLANDS – Fiskafli í janúar 2016.

Þriðjudagur 16. febrúar

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS – Vísitala íbúðaverðs á höfuðborgarsvæðinu.

Miðvikudagur 17. febrúar
ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS – Vísitala íbúðaverðs á höfuðborgarsvæðinu.

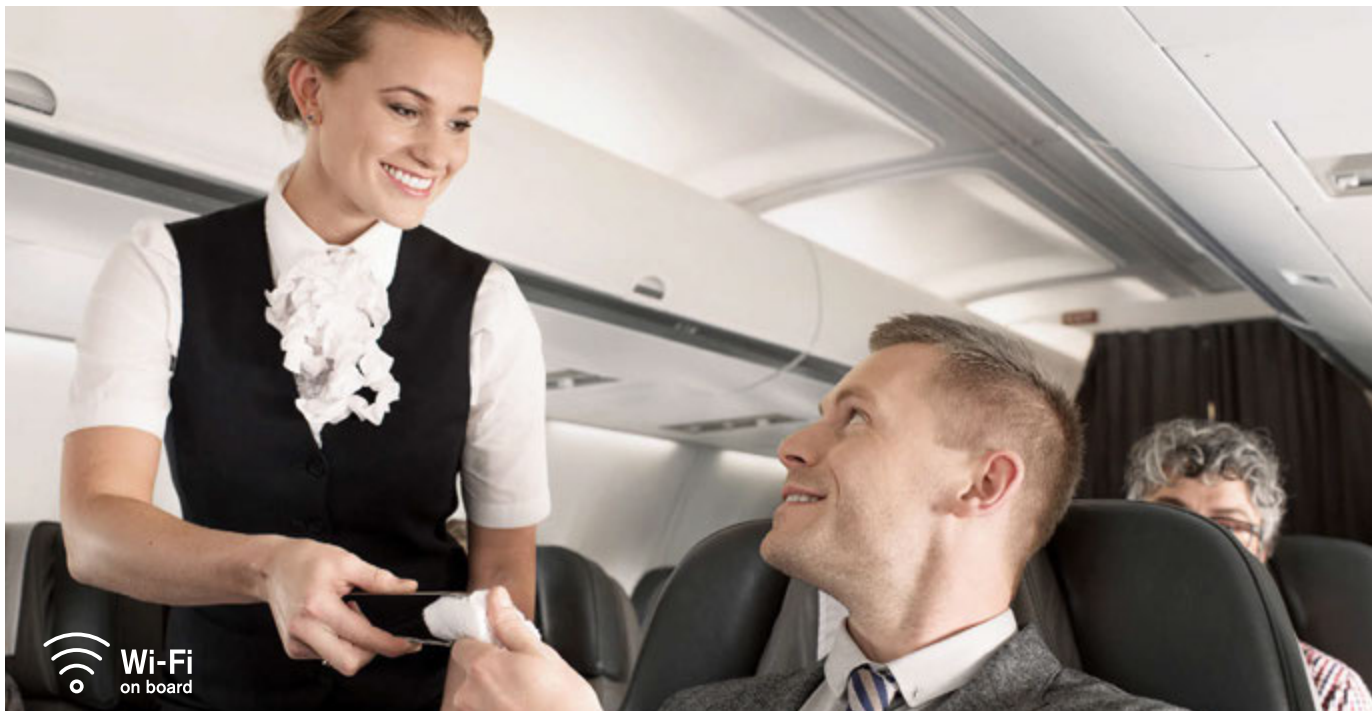
VODAFONE – Ársuppgjör 2015.

N1 – Ársuppgjör 2015.

Fimmtudagur 18. febrúar
SÍMINN – Afkoma fjórða ársfjórðungs og ársuppgjör 2015.

SJÓVÁ-ALMENNAR TRYGGINGAR – Afkoma fjórða ársfjórðungs 2015.

VÍSIR Allar markaðsupplýsingar

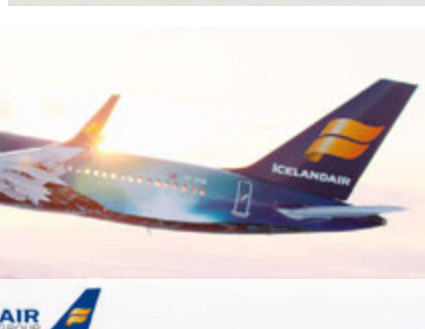
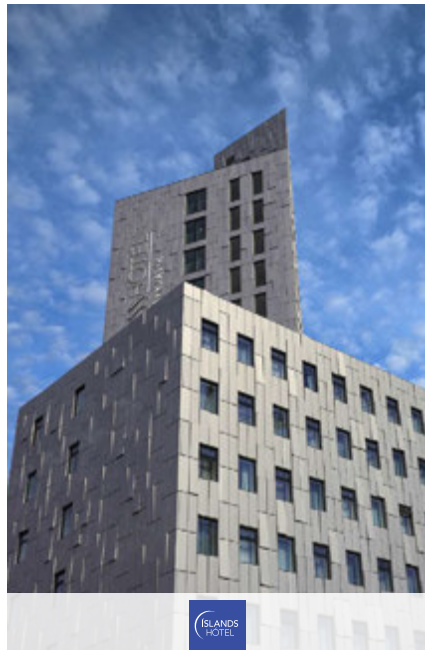
ER ÞITT FYRIRTÆKI Á FLUGI?

Regluleg ferðalög á vegum fyrirtækisins eru oft nauðsynleg. Það getur því borgað sig að gera fyrirtækjasamning við Icelandair.

Wi-Fi on board

ICELANDAIR

 Þjónusta við fyrirtæki

Sérþekking er grundvöllur góðra ákvarðana

Stoltur samstarfsaðili

Það eru forréttindi að fá að vinna með fjölbreyttum hópi viðskiptavina að metnaðarfullum og spennandi verkefnum sem efla vöxt og viðgang atvinnulífsins. Starfsfólk Íslandsbanka býr yfir áratuga reynslu af þjónustu við fyrirtæki og hjá bankanum starfar stór hópur fólks sem þekkir fjölbreyttan atvinnurekstur af eigin raun.

Réttar ákvarðanir eru lykillinn að góðum árangri í rekstri fyrirtækja. Við tókum ákvörðun: Að veita bestu bankaþjónustu á Íslandi svo viðskiptavinir okkar eigi auðveldara með að taka sínar ákvarðanir.

Þekking sprettur af áhuga.

Hagnaður Icelandair Group jókst um 67 prósent milli ára. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Gengi bréfa rauk upp um sjö prósent

Hlutabréf í Icelandair Group hækkuðu um 6,84 prósent í 3.278 milljóna króna viðskiptum í gær.

Ástæðu hækunarinnar má rekja til þess að félagið tilkynnti um góða afkomu á árinu 2015 eftir lokun markaða á mánudaginn.

Hagnaður félagsins jókst um 67 prósent milli ára og nam 111,2 milljónum dollara, jafnvirði 14,1 milljarðs íslenskra króna. Afkoman var umfram

það sem áætlanir stjórnenda gerðu ráð fyrir í upphafi árs 2015. Lagt er til að 3,5 milljarðar verði greiddir út í arð til hluthafa vegna rekstrarársins.

Björgólfur Jóhannsson, forstjóri Icelandair Group, segir marga samverkandi þætti hafa jákvæð áhrif á sterkt ársuppgjör. Þar má nefna lækkanandi eldsneytisverð, aukna eftirspurn á Norður-Atlantshafsmarkaðinum sem félagið hafi mætt með auknu fram-

bóði ásamt góðri afkomu í leiguflogi og fraktflugi.

EBITDA ársins var við efri mörk síðustu afkomuspár félagsins og nam 219 milljónum dollara, jafnvirði 27,9 milljarða króna, samanborið við 154,3 milljónir dollara, jafnvirði tæplega 20 milljarða króna árið 2014.

Eiginfjárlutfall var 47 prósent í árslok 2015 samanborið við 43 prósent í árslok 2014. – sg

Aðalfundur Marel hf. 2016

Aðalfundur Marel hf. verður haldinn í höfuðstöðvum félagsins að Austurhrauni 9, 210 Garðabæ, miðvikudaginn 2. mars nk., kl. 16:00.

Dagskrá:

- Venjuleg aðalfundarstörf samkvæmt grein 4.13 í samþykktum félagsins.
- Skýrsla um framkvæmd starfskjarastefnu.
- Tillaga um að heimila félaginu að kaupa eigin hlutabréf.
- Önnur mál, löglega borin fram.

Fundarstörf munu fara fram á ensku.

Sérstaklega er bent á að þeir sem hyggjast gefa kost á sér til setu í stjórn skulu tilkynna það skriflega til stjórnar félagsins að minnsta kosti fimm sólarhringum fyrir upphaf aðalfundar, þ.e. fyrir kl. 16:00 föstudaginn 26. febrúar.

Til þess að tillögur frá hluthöfum sem leggja á fyrir á fundinum verði teknar þar til umræðu verður að skila þeim til stjórnar félagsins eigi síðar en tíu dögum fyrir fundinn, þ.e. fyrir kl. 16:00 sunnudaginn 21. febrúar.

Á aðalfundarvef félagsins, www.marel.com/agm, er að finna allar frekari upplýsingar í tengslum við aðalfundinn, þ.m.t. frekari upplýsingar um rétt hluthafa til að fá mál sett á dagskrá hluthafafundar og leggja fram ályktunartillögur fyrir fundinn, drög að dagskrá fundarins, tillögur stjórnar félagsins, ársreikning félagsins fyrir árið 2015, upplýsingar um heildarfjölda hluta og atkvæðafjölda í félaginu m.v. 9. febrúar 2016, umboðsform auk upplýsinga um skjöl sem lögð verða fyrir fundinn.

Endanleg dagskrá fundarins og tillögur verða gerðar aðgengilegar hluthöfum sjö dögum fyrir fundinn á framangreindum aðalfundarvef félagsins sem og á skrifstofu félagsins að Austurhrauni 9, 210 Garðabæ.

Umboðsmenn hluthafa skulu framvísa skriflegum umboðum við inngang. Atkvæðaseðlar og önnur gögn verða aðgengileg á fundarstað frá kl. 15:30.

Stjórn Marel hf.

Jim Carlsson segir bæði kosti og galla við skráningu á First North, hans reynsla er þó mjög jákvæð. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

Umfjöllun tífaldaðist eftir skráninguna

Framkvæmdastjóri Clavister segir skráningu á First North kostnaðarsama en að hún margborgi sig. Hann segir markaðinn góðan stökkpall fyrir Aðalmarkað. Hann mælir með að ráðfæra sig við fyrirtæki sem hafa nú þegar skráð sig.

Skráning á First North getur verið kostnaðarsöm, en þetta er ferli sem margborgar sig. Það er mat Jim Carlsson, framkvæmdastjóra sænska tæknifyrirtækisins Clavister.

Carlsson hélt erindi á morgunverðarfundum Nasdaq Iceland, Nýsköpunarsjóðs atvinnulífsins og Icelandic Startups þann 4. febrúar síðastliðinn. Þar fór hann yfir skráningu fyrirtækisins á First North, kosti og galla þess og lærdóminn sem hægt er að draga af skráningunni.

Yfir 200 félög eru skráð á First North markaðinn, þar af voru 63 skráð í fyrra. First North virðist vera góður stökkpallur inn á Aðalmarkað, en frá árinu 2007 hafa 38 fyrirtæki færst yfir á Aðalmarkað. Einungis þrjú félög eru skráð á First North á Íslandi. Páll Harðarson, forstjóri Kauphallarinnar, hefur itrekað lýst yfir áhuga fyrir því að sjá fleiri skráningar á First North.

Ákveðið var að skrá Clavister, sem stofnað var árið 1997, á markað árið 2014. Carlsson segir undirbúningsferlið hafa tekið sex til níu mánuði. Hann segir að efiðhvæð er hefði hann viljað skrá fyrirtækið á markaðinn fyrr.

Að mati Carlssons eru kostir og gallar við skráningu. Hann segir það erfiðasta við að vera skráð félag að geta ekki sagt frá því sem fyrirtækið er að gera. Skráning flæki samskipti bæði innan og utan dyra hjá fyrirtækinu. Aukinn kostnaður hafi líka áhrif. „Það margborgaði sig þó fyrir okkur að skrá okkur á First North,“ segir Carlsson. Hann bendir til að mynda á að tíu sinnum meiri umfjöllun sé um fyrirtækið í fjölmiðlum eftir skráningu. Auk þess auðveldi skráning það að ná sér í fjármagn og byggja upp traust í kringum vörumerkið. Carlsson segir

Ég held að aukinn sýnileiki sé ein ástæða þess að Svíar sækji inn á markaðinn, aukin fjölmiðlaumfjöllun er markaðsvél fyrir okkur.

Jim Carlsson, framkvæmdastjóri Clavister.

skráningu líka auðvelda það að ná í og halda í góða starfsmenn.

Carlsson segist hafa verið hissa á þeim fjölda sænskra fyrirtækja sem hafa verið skráð á markaðinn síðustu tíu ár. „Ég held að aukinn sýnileiki sé ein ástæða þess að Svíar sækji inn á markaðinn, aukin fjölmiðlaumfjöllun er markaðsvél fyrir okkur.“

Carlsson mælir með að þeir sem séu að huga að skráningu hittu forsvarsmenn fyrirtækja sem hafa skráð sig áður á markað og spyrji þá hvað þeir myndu gera öðruvísi. Clavister gerði þetta og lærði mikið af því.

Einn lærdómur sem Clavister dró af skráningarferlinu var að mikilvægt væri að allt fyrirtækið tæki þátt á fyrstu stigum skráningar. „Við vorum einungis með tíu manns í því, því hefði ég breytt.“

Clavister stefnir nú á skráningu á Aðalmarkað á þriðja eða fjórða ársfjórðungi þessa árs. Það ferli tekur svipaðan tíma og skráning á First North. Carlsson segir að hann myndi hikaust fara í gegnum skráningarferlið á First North aftur og hvetur fleiri fyrirtæki til að nýta sér þennan fjármögnunarkost. saeunn@frettabladid.is

MÁTÆÐU HANN VIÐ ÞIG

Upplifðu einstaka hönnun
Volvo V40 Cross Country
Verð frá 4.490.000 kr.

Sparneytinn
Aflmikill
Mikil veghæð

KOMDU OG SKOÐAÐU NÝJAN
VOLVO V40 CROSS COUNTRY
Í BRIMBORG

MADE BY SWEDEN
VOLVOCARS.IS

Volvo V40 Cross Country er knúinn sparneytinni og aflmikilli tveggja lítra dísilvél sem skilar 120 hestöflum. Volvo V40 fékk hæstu einkunn sem hefur verið gefin í öryggisprófunum Euro NCAP. Hann er jafnframt ríkulega búinn staðalbúnaði eins og vélarhitara með tímastilli, loftkælingu, Volvo High Performance hljómtækjum, Bluetooth GSM símkerfi og hinu margverðlaunaða öryggiskerfi Borgaröryggi (City Safety). Á bílnum eru glæsilegir Cross Country þakbogar og hann kemur á völdugum 16" Geminus álfelgum. Eldsneytisnotkun (beinskiptur/sjálfskiptur) í blönduðum akstri er 3,7/3,9 l/100 km og CO₂ losun er 96/101 g/km. Volvo V40 Cross Country dísil beinskiptur uppfyllir þau skilyrði sem þarf til að fá frítt í stæði í miðborg Reykjavíkur. Brimborg og Volvo áskilja sér rétt til að breyta verði og búnaði án fyrirvara. Útbúnaður getur verið frábrugðinn mynd í auglýsingu.

Páll Þórhallsson kynnti skýrslu stýrihóps um framkvæmd EES-samningsins í fyrradag. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

Helmingur mála höfðaður gegn Íslandi

Af þeim 84 samningsbrotamálum sem höfðuð voru gegn EFTA-rikinum síðustu tvo áratugi voru 40 höfðuð gegn Íslandi. Stjórnsýslan of smá fyrir verkefnið. Sigríður Á. Andersen, þingmaður Sjálfstæðisflokksins, segir Íslendinga þurfa að huga betur að eigin hagsmunum.

Jón Hákon Halldórsson
johakon@365.is

Á árunum 1994-2015 voru samtals 84 samningsbrotamál höfðuð gegn EFTA-rikinum Íslandi, Noregi og Liechtenstein fyrir EFTA-dómstólnum. Þar af voru 40 höfðuð gegn Íslandi. Þetta kemur fram í skýrslu stýrihóps um framkvæmd EES-samningsins. Ísland stendur sig langverst allra þjóða í að innleiða ESB-gerðir af öllum ríkjum innan EES-svæðisins.

„Trúverðugleiki okkar í þessari alþjóðasamvinnu er að veði,“ sagði Páll Þórhallsson, skrifstofustjóri skrifstofu lögjafarmála í forsætisráðuneytinu, þegar hann kynnti skýrslu stýrihóps um framkvæmd EES-samningsins á fundi á mánudaginn. Páll er formaður hópsins. Hann sagðist telja að samþykkt Evrópuráðsins frá því í desember árið 2014 hefði markað kaflaskil. Í samþykktinni eru íslensk yfirvöld hvött til þess að standa við skuldbindingar sínar vegna EES-samningsins og taka upp nýja nálgun í Evrópumálum.

Myndun stýrihópsins var í samræmi við Evrópustefnu ríkisstjórnarinnar sem birt var árið 2014. En í þeirri stefnu segir að mikilvægt sé að gæta sérstaklega að íslenskum hagsmunum í allri framkvæmd þeirra samninga sem gerðir hafa verið við ESB.

„Í skýrslunni beinum við sjónum okkar að innleiðingu nýrra reglna. Hvernig eigi að þýða reglur Evrópusambandsins í orðsins fyllstu merkingu inn í íslenskt tungumál. En líka hvernig eigi að innleiða þessar reglur í íslenska löggjöf,“ sagði Páll á fundinum í fyrradag.

Ísland stendur illa að vígi

Páll sagði að þegar vinna stýrihópsins hefði byrjað hefði blasað við að Ísland stæði sig verst í innleiðingu gerða frá Evrópusambandinu. Sú tölfræði hefði ítrekað sést. „Í þessari skýrslu greinum við orsakir ástandsins og nefnum nokkrar ástæður. Ein ástæðan er mikið vinnuálag í ráðuneytinum. Flestir sérfræðingar sem vinna á þessu sviði eru einnig að sinna öðrum málum. Og það er tilhneiging til þess að ýta málefnum sem snerta EES til hliðar og jafnvel að horfa alveg fram hjá þeim.“

Páll sagði að flókin og tímafrek samskipti við þingið hefðu líka haft áhrif. Í skýrslunni segir að samskipti milli ráðuneyta og Alþingis séu oft og tíðum flókin með þeim afleiðingum meðal annars að töluvert mörg lagafrumvörp til innleiðingar hafi haft hægan framgang.

Lágmarks stjórnsýsla

Þá benti Páll á að smæð íslensku stjórnsýslunnar stæði henni fyrir þrifum. „Ég held að það sé líka rétt að hafa í huga að við á Íslandi þurfum að innleiða jafn mikið af tilskipunum og

Noregur með miklu minni stjórnsýslu og við þurfum alltaf að gera þetta á sem hagkvæmasta hátt.“

Páll benti líka á að þegar stjórnámalmennt væru að forgangsraða pólitískum áherslum væru málefni EES-samningsins ekki alltaf efst á baugi. „Til dæmis þegar ríkisstjórnin tekur sæti þá hafa ráðherrar hennar oft mörg mál á stefnuskránni, en málefni Evrópusambandsins eru ekki endilega efst á þeim forgangslista,“ sagði Páll. Starfsmenn í opinberri stjórnsýslu væru því alla jafna í dælitíð skráttinu stöðu því þeir þyrftu að vinna ýmsa vinnu sem sneri að Evrópska efnahagssvæðinu en ráðherrarnir væru með annað á stefnuskránni hjá sér.

Trúverðugleiki okkar í þessari alþjóðasamvinnu er að veði.

Páll Þórhallsson, formaður stýrihópsins

Í skýrslunni kemur fram að frá því að stýrihópurinn var skipaður hefur verið gripð til ýmissa aðgerða hér á Íslandi til þess að gera innleiðingu EES-gerða skilvirkari. Upplýsingagjöf til ríkisstjórnar um stöðu innleiðingar sé meiri. Staða EES-mála hafi einnig ítrekað verið tekin upp á fundum ráðuneytisstjóra. Samskiptin við Alþingi á þessu sviði hafi orðið

greiðari, þannig að leyst hafi verið úr málum sem höfðu lengi verið til skoðunar. Þá megi ætla að starf stýrihópsins hafi stuðlað að aukinni vitund í ráðuneytinum um að það sé forgangsmál ríkisstjórnar að bæta stöðuna. „Við höfum tekið eftir því frá því að vinna stýrihópsins hófst að vinnubrögð í þinginu hafa breyst. Málefni EES eru meira á dagskrá hjá þinginu og meiri vinna í ráðuneytinum. „Það er því meiri fókus á þessu mál en áður.“

Í skýrslu stýrihópsins kemur fram að hópurinn hafi kynnt sér fyrirkomulag mála, einkum í Noregi og Liechtenstein, og það hafi leitt til tillagna að úrbótum. Meðal annars leggur stýrihópurinn til að Stjórnarráðið fái tímabundið framlag til að ráða fjóra starfsmenn í tvö ár sem aðstoði ráðuneytin við að vinna á brýnum upptöku- og innleiðingarhalla. Þá verði leitast við að ávallt sé nægur mannaflí og sérfræðipækking á EES-málum til staðar hjá Stjórnarráðinu og öðrum opinberum stofnunum. Þá muni utanríkis- og forsætisráðuneytið vinna að því að samræma vinnubrögð og efla miðlægt utanumhald um framkvæmd EES-samningsins.

Alþingi samþykki fjárveitingu

Páll segir að stýrihópurinn sé ennþá starfandi og búinn að hittast einu sinni frá því að skýrslunni var skilað í byrjun janúar. Hópurinn muni halda áfram að starfa og reyna að vinna að úrbótum í samræmi við það fjármagn sem tiltækt er. Ekki sé hægt

að segja að ríkisstjórnin sé búin að ákveða að ráðast í allar úrbæturnar því að þær þurfi að samþykkja á fjárlögum. „En við ákváðum að styrkja okkar aðkomu með því að Hafþís Ólafsdóttir skrifstofustjóri færðist úr fjármálaráðuneytinu til okkar um áramótin og verður nær eingöngu í þessum málum,“ segir Páll. Forsætisráðuneytið muni því leggja áherslu á þessi mál og styðja þannig við utanríkisráðuneytið í sinni vinnu.

Tilfni laus málarekstur

Sigríður Á. Andersen, þingmaður Sjálfstæðisflokksins, hefur minni áhyggjur af innleiðingarhallanum en Páll Þórhallsson en tekur undir með honum að ein skýringin sé sú að stjórnsýslan í Noregi sé tíu sinnum stærri en hér á Íslandi.

Hún segir það mjög slæmt að Evrópusambandið dragi Íslendinga fyrir EFTA-dómstólinn, vegna innleiðingarhalla, í tilefnislausum málarekstri. Ísland viðurkenni jafnan sök og það eigi ekki að draga Ísland fyrir dóm í málum þar sem sökin er viðurkennd. „Þá er þetta orðin atvinnubótavinna fyrir einhverja embættismenn og lögfræðinga og þetta kostar Ísland fullt af peningum.“

Sigríður segist vera sammála því sjónarmiði sem fram komi hjá nefndinni að starfsemi í kringum EES-samninginn eigi að miða að vinnu miklu framar í ferlinu. Hins vegar eigi vinnubrögðin ekki að vera þannig að um leið og komin er upp hugmynd

Fullt var út úr dyrum þegar skýrslan var kynnt á fundi Alþjóðastofnunar Háskóla Íslands og sendinefndar Evrópusambandsins á Íslandi. Í forgrunni sjást Páll Þórhallsson og Claude Maerten, deildarstjóri utanríkisþjónustu ESB. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

að lögum hjá Evrópusambandinu þá eigi Íslendingar strax að bregðast við. „Af því að við ætlum ekki að innleiða þessar reglur í blindni. Það verður aldrei sátt um það á Íslandi að innleiða reglur án þess að það fari fram umræða um málið út frá hagsmunum Íslands.“

Sigríður segir Íslendinga hafa staðið illa að málum á vettvangi sameiginlegu EES-nefndarinnar. Nefndin er skipuð EFTA-ríkjunum og Evrópusambandinu og Sigríður segir að á þeim vettvangi fari fram umræður um, eftir atvikum, hvaða reglur Evrópusambandsins eigi við inni í EFTA-ríkjunum og hverjar ekki.

„Noregur og Liechtenstein hafa oft fengið undanþágur frá reglum Evrópusambandsins og undanþágur frá reglum Evrópusambandsins eða undanþágur í formi lengri aðlögunartíma og þar fram eftir götunum,“ segir hún.

Það verður aldrei sátt um það á Íslandi að innleiða reglur án þess að það fari fram umræða um málið út frá hagsmunum Íslands.

Sigríður Á. Andersen, alþingismaður

ópusambandsins eða undanþágur í formi lengri aðlögunartíma og þar fram eftir götunum,“ segir hún.

Sigríður tekur sem dæmi tilskipun Evrópusambandsins um endurnýjanlega orkugjafa sem var sett árið 2009. „Liechtenstein fékk undanþágu frá þessari tilskipun en Ísland léði ekkert máls einu sinni á því að það væru sér-

stök sjónarmið á Íslandi,“ segir Sigríður. Hún segir umrædda tilskipun fela í sér kvaðir fyrir atvinnulíf og neytendur á Íslandi. Tilskipunin sé á sviði þar sem Ísland er komið miklu fram en önnur Evrópuríki og eigi því ekkert við á Íslandi. Þetta dæmi skýri hvers vegna það þurfi að halda uppi hagsmunum Íslands í sameiginlegu EES-nefndinni. „Öll þáttaka Íslands og allt starf í kringum EES-samninginn á að vera út frá hagsmunum Íslands.“

Sigríður tekur undir með Páli og nefndinni um að stjórnsýslan á Íslandi átti þessari starfsemi illa. „Það þarf fólk sem er að skanna alla þessa lög-gjöf sem er að koma inn og undirbúa hvern einasta fund hjá sameiginlegu EES-nefndinni,“ segir Sigríður.

Helstu tillögur stýrihópsins

Stýrihópurinn setur fram tillögur að úrbótum í 18 tölulíðum. Þær helstu eru eftirfarandi:

- Ríkisstjórnin samþykki árlega, að höfðu samráði við Alþingi og hagsmunaaðila, lista yfir þau mál í lagasetningarferli hjá ESB sem metin eru forgangsmál út frá íslenskum hagsmunum. Sérstaklega verði fylgst með þessum málum, sjónarmiðum íslenskra stjórnvalda komið á framfæri og reynt að hafa áhrif eftir megni og tilefni.
- Ráðuneytin leitist við að hefja vinnu við innleiðingu gerða fyrr en nú er. Stefnt sé að því að undirbúningi sé að mestu lokið þegar gerð er samþykkt á vettvangi sameiginlegu EES-nefndarinnar.
- EFTA-skrifstofan og tengsl við sérfræðinga í Noregi og Liechtenstein verði nýtt betur við greiningu á samþykktri ESB-löggjöf sem er á leið inn í EES-samninginn.
- Innleiðingarfrumvörp verði auðkennd sérstaklega á þingmálaskrá og sett í forgang. Þau geymi að jafnaði einungis ákvæði sem leiðir af viðkomandi EES-skuldbindingu.
- Séð verði til þess að ráðuneyti geti birt stjórnvaldsfyrirmæli til innleiðingar á EES-gerðum án verulegs kostnaðar.
- Settur verði á laggirnar miðlægur EES-gagnagrunnur þar sem færðar verði inn upplýsingar um ferli EES-gerða frá upphafi til enda.
- Stjórnarráðið fái tímabundið framlag til að ráða fjóra starfsmenn í tvö ár sem aðstoði ráðuneytin við að vinna á brýnum upptöku- og innleiðingarhalla.

Hvað er sameiginlega EES-nefndin?

Sameiginlega EES-nefndin (e. EEA Joint Committee) er helsti samstarfsvettvangur aðila samningsins um Evrópska efnahagssvæðið. Á Evrópuvefnum segir að hlutverk nefndarinnar sé að tryggja virka framkvæmd EES-samningsins og taka ákvarðanir um hvaða regluverk Evrópusambandsins heyri undir gildissviði hans. Nefndin skal taka samhljóma ákvarðanir um hvaða ESB-gerðir, sem samþykktar hafa verið á vettvangi Evrópusambandsins, skuli teknar upp í viðauka

EES-samningsins og innleiddar í EFTA/EES-ríkjunum. Ennfremur fjallar nefndin um hugsanleg deilumál varðandi túlkun á samningnum og reglum, byggðum á honum, sem valda vandkvæðum í samskiptum samningsaðila.

» Nefndin tekur ákvarðanir um hvaða regluverk ESB heyrir undir EES-samninginn.

VIÐ PRENTUM

Umbúðir • Bækur • Tímarit • Fyrir skrifstofuna • Bæklingar • Fjölóstur • Kynningarefni • Dagblöð • Stafrænt • Allskonar!

PÁLL JÓHANNESSON

Nýri sviðsstjóri hjá Deloitte

Páll Jóhannesson tók við stöðu sviðsstjóra Skatta- og lögfræðisviðs Deloitte þann 1. febrúar síðastliðinn.

Páll hefur undanfarin sjö ár starfað hjá Nordik lögfræðisþjónustu en hann var einn af stofnendum lögmannsstofunnar. Á árunum 2002-2007 starfaði Páll hjá Deloitte. Páll verður einn af meðeigendum Deloitte. – sg

STEINGERÐUR HREINSDÓTTIR

Nýr útibússtjóri Arion banka í Hveragerði

Steingerður Hreinsdóttir hefur verið ráðin útibússtjóri hjá Arion banka í Hveragerði. Steingerður gegndi frá árinu 2014 stöðu framkvæmdastjóra ferðaþjónustufyrirtækisins Arcanum Glacier tours.

Á árunum 2012-2014 starfaði Steingerður sem rekstrarstjóri hjá Kötlu Jarðvangi en á árunum 2005-2013 starfaði hún hjá Atvinnuþróunarfélagi Suðurlands, fyrst sem verkefnastjóri og ráðgjafi og síðar sem framkvæmdastjóri. – sg

ÁSLAUG GUÐRÚNARDÓTTIR

Nýr kynningar- og markaðsstjóri

Áslaug Guðrúnardóttir hefur verið ráðin kynningar- og markaðsstjóri Listasafns Reykjavíkur. Áslaug starfaði sem fréttamaður á fréttastofu RÚV árin 2004-2015. Áslaug er með MBA-gráðu frá Háskólanum í Reykjavík og BA-próf í heimspeki frá Háskóla Íslands. – sg

Margrét er alin upp í ferðamennsku og var farin að vinna sem leiðsögumaður tvítug á Mallorca. FRÉTTABLAÐID/ANTON BRINK

Nýtir öll verkfærin sem hún er búin að safna að sér í lífinu

Margrét Jónsdóttir Njarðvík rekur alþjóðlegu ráðgjöfina Mundo. Á þeim fjórum árum sem eru liðin síðan fyrirtækið var stofnað hefur hún komið á fót alþjóðlegum sumarþúðum, skiptinámi, skipulögðum píligrímsferðum og agastjórnumarnámskeiðum fyrir kennara. Hún sér fram á að vinna við þetta um komandi ár.

SVIPMYND

MARGRÉT JÓNSDÓTTIR NJARÐVÍK

„Ég er þessi klassíska kona sem á miðjum aldri fattar að nota öll verkfærin sem hún var búin að safna að sér í gegnum lífið og notar til að stofna eigið fyrirtæki,“ segir Margrét Jónsdóttir Njarðvík, stofnandi Mundo um starf sitt.

„Ég er alin upp í ferðamennsku, mamma stofnaði Leiðsögumannafélagið, ég var alltaf í sveit á Húsafelli og var orðin fararstjóri á Mallorca tvítug,“ segir hún. Margrét hefur áratuga reynslu í erlendum samskiptum og er með doktorspróf frá Princetón-háskóla og MBA-gráðu frá HR. Margrét kenndi spænsku í yfir tuttugu ár sem lektor í Háskóla Íslands og dósent í Háskólanum í Reykjavík. Hún stýrði alþjóðasviði HR og var fyrsti

●● Ég bjó til það sem mér fannst sjálfri vanta á íslenskum markaði, nefnilega örugga alþjóðlega reynslu fyrir ungmenni. Það er auðvelt að gefa börnum sínum rætur, en erfiðara að ljá þeim vængi þegar maður veit hvað er hættulegt úti í heimi.

Margrét Jónsdóttir Njarðvík

forstöðumaður meistaranáms í alþjóðavísiskiptum við HR.

„Árið 2011 missti ég vinnuna og stóð á tímamótum og stofnaði Mundo. Mundo fór af stað sem ráðgjafarstofa í alþjóðamálum en jafnframt þá bjó ég til það sem mér fannst sjálfri vanta á íslenskum markaði, nefnilega örugga

alþjóðlega reynslu fyrir ungmenni. Það er auðvelt að gefa börnum sínum rætur, en erfiðara að ljá þeim vængi þegar maður veit hvað er margt hættulegt úti í heimi,“ segir Margrét.

Hún kom á fót sumarþúðum fyrir unglíngla á Spáni þar sem þeir sitja jafnframt leiðtoganámskeið, og einnig skiptinámi í Þýskalandi, Spáni og Bandaríkjunum. „Það vantaði örugga alþjóðlega reynslu fyrir unglíngla. Það hefur dregið svo mikið úr tungumálakennslu í framhaldsskólum að ef foreldrar vilja að börnin þeirra kunni einhver tungumál þá er nauðsynlegt að senda unglínglana til útlanda,“ segir Margrét.

„Síðan hefur þetta undið upp á sig og nú býð ég upp á fjölda píligrímaferða, gangandi eða hjólandi, eftir Jakobsvegi (Santiago de Compostela) auk stórkostlegra ferða umhverfis Mont Blanc. Þá verða merkar ferðir til Perú og Írans og svo er full flugvél af grunnskólakennurum að fara á agastjórnumarnámskeið

í Madrid í lok þessa mánaðar,“ segir Margrét.

Hjá Mundo starfa þrjú starfsmenn á Íslandi, en svo er Margrét mjög dugleg að úthýsa verkefnum. „Það er ofboðslega mikið af fólki sem vinnur fyrir mig verkefnamiðað, þannig lágmarka ég mína áhættu á meðan ég er að taka flugið.“

Margrét sér fram á að vinna við þetta um komandi ár og er alltaf með nóg af járnnum í eldinum. „Það eru að koma inn mjög skemmtilegir hlutir.

Mundo er dæmi um það þegar þér tekst að nota allt sem þú ert búinn að gera í gegnum lífið þér til framdráttar og vinnur einungis með styrkleikana þína – þannig að þér finnst þú aldrei vera í vinnunni – bara að leika þér. Í þessum ferðum mínum þá er ég að kenna, vinna með fólki og hreyfa mig. Það er bara öðruvísi útfærsla á því sem ég hef gert áður en í sérlega merkingarberu umhverfi fyrir mig,“ segir Margrét. saeunn@frettabladid.is

Stormasamt upphaf viku á hlutabréfamörkuðum

Hlutabréf víðsvegar um heiminn lækkuðu á mánudag og þriðjudag. Á mánudaginn hrundu hlutabréf á evrópskum mörkuðum. Nikkei 225 hlutabréfavisitalan í Japan féll í kjölfarið um 5,4 prósent eða um 918,86 stig í gær. Ljóst er því að vikan byrjar illa á hlutabréfamörkuðum.

Á mánudaginn hrundu hlutabréf á evrópskum markaði. Bréf í Deutsche Bank féllu mest eða um 9,5 prósent. Í kjölfarið hríðfelli hlutabréf í Japan á þriðjudaginn. Nikkei-vísitalan hefur ekki lækkað meira á einum degi síðan á miðju ári 2013.

Keðjuverkunin hélt svo áfram í Evrópu við opnun markaða þar. Hlutabréf í Deutsche Bank héldu áfram að lækka í gær. Klukkan fjögur um eftirmiðdag höfðu þau lækkað um rúmlega þrjú prósent. FTSE 100 í London lækkaði mest

5,4%

lækkun var á Nikkei vísitölunni í gær.

um nærri tvö prósent yfir daginn, en hafði lækkað um eitt prósent klukkan hálf fjögur um eftirmiðdaginn.

Svo virðist sem fjárfestar í Japan vilji frekar setja fé sitt í tíu ára ríkisskuldabréf, þar sem þau eru talin áhættuminni. Sú mikla eftirspurn hefur þó gert það að verkum að þau veita nú neikvæða ávöxtun í fyrsta sinn í sögunni. Ríkisskuldabréfin hafa verið á niðurleið frá því að seðlabanki Japans ákvað að gera innlánsvexti lánveitenda neikvæða í janúar. – sg

Nikkei 225 hlutabréfavisitalan hefur fallið um tíu prósent síðan í byrjun mánaðar.

FRÉTTABLAÐID/GETTY

'Big world small data'

Markaðsráðstefna 6.-7. apríl í Háskólabíói

Miðvikudagur 6. apríl 09:00-12:00

Markaðssetning áfangastaða

Í kjölfar alþjóðavæðingar og síaukins ferðamannastraums hefur markaðssetningu áfangastaða (place marketing) vaxið fiskur um hrygg. Við slíka markaðssetningu er mikilvægt að þekkja kauphegðun og neysluvenjur á hverjum áfangastað fyrir sig en í því sambandi geta ýmis sérkenni og jafnvel smæstu staðreyndir (small data) skipt gríðarlega miklu máli.

'Destination marketing'
Adam Stagliano
TBWA

Adam Stagliano stýrir alþjóðlegum markaðsherferðum TBWA/London og er sérfræðingur í markaðssetningu áfangastaða. Á 25 ára ferli hefur hann markaðssett áfangastaði á borð við Disneyland, Toronto, Plymoth, Norður-Írland og Marokkó. Þá má nefna að frægt markaðsátak sem hann stýrði fyrir ástralska ferðamálaráðið er notað við kennslu í Harvard Business School.

'Growing your business on Facebook'
Hilde Hammer
Facebook

Hilde starfar sem verkefnastjóri alþjóðasviðs markaðslausna hjá Facebook í Dublin á Írlandi. Hún sérhæfir sig í að aðstoða meðalstór fyrirtæki og umboðsskrifstofur á Norðurlöndunum að vaxa og þróa sína starfsemi með hjálp Facebook. Hilde er með meistaraþráðu í alþjóðaviðskiptum og á meðal annars að baki feril í bankageiranum.

'Influencer Marketing'
Jón Bragi Gíslason
Ghost Lamp

Árið 2013 stofnaði Jón Bragi markaðstorgið Ghostlamp sem tengir vinsæla samfélagsmiðlanotendur við fyrirtæki sem vilja koma sér á framfæri við fylgjendur þeirra. Jón Bragi mun fara yfir þær breytingar sem hafa átt sér stað með tilkomu samfélagsmiðla og hvernig vörumerki geta nú haft meiri áhrif á kaupákvæðanir neytenda.

6. APRÍL

Adam Stagliano
Hilde Hammer
Jón Bragi Gíslason

7. APRÍL

Martin Lindstrom

Fimmtudagur 7. apríl 09:00-17:00

Martin Lindstrom höfundur 'Small data'

Nýjasta bók Lindstrom, **Small Data - The Tiny Clues That Uncover Huge Trends**, er afrakstur fimmtán ára rannsóknar hans á vörumerkjatryggð og kauphegðun. Við vinnslu bókarinnar tók Lindstrom viðtöl við um tvö þúsund manns í 77 löndum sem veita dýrmæta innsýn í daglega hegðun neytenda og hvað sú hegðun getur þýtt fyrir fyrirtæki. Í fyrirlestrinum fjallar Lindstrom um niðurstöður þessarar vinnu og gefur okkur vegvísi fyrir vörumerki 21. aldarinnar, sem mun án efa vekja athygli markaðsfólks sem og annarra sem hafa brennandi áhuga á mannlegri hegðun.

Lindstrom er höfundur sex metsölubóka um markaðsmál og árið 2009 valdi tímaritið Time Magazine, Lindstrom sem einn af 100 áhrifamestu hugsuðum veraldar. Lindstrom starfar í dag með nokkrum af stærstu vörumerkjum heims, svo sem LEGO, PepsiCo, Red Bull, Estée Lauder, Nestlé, GlaxoSmithKline, Procter & Gamble og Carrefour.

"A modern-day Sherlock Holmes." - Time Magazine

Miðar á midi.is

HÁSKÓLI ÍSLANDS | MBA

PIPAR\TBWA

Kolbeinn Árnason, framkvæmdastjóri SFS.

Hafrannsóknir eru fjárhagslega skynsamlegar

Undanfarin ár hafa framlög til hafrannsóknna dregist saman. Fyrir hagkerfi sem byggir afkomu sína mikið til á sjávarútvegi hljóta öflugar hafrannsóknir að vera einkar mikilvægar og því er þetta mjög bagalegt ekki síst um þessar mundi þegar miklar umbreytingar eru í hafi sem við sem sjávarútvegsþjóð þurfum að gefa gaum.

Þetta sést vel þegar loðnan er skoðuð. Með auknu streymi hlýsjar norður fyrir land á tímabilinu frá því undir lok síðustu aldar hefur útbreiðsla loðunnar færst norðar og vestar, frá landgrunninu NV af landinu og í átt til Grænlands og þar norður með. Jafnframt hefur göngumynstur hrygningarloðnu breyst og tímasetningar riðlast. Við þessar aðstæður hefur svæðið þar sem leita þarf loðnu stækkað verulega og tíminn lengst og því orðið erfðara að finna loðnuna til mælingar. Sérstaklega hefur þetta reynst erfitt undanfarin þrjú ár og gengið seint og illa að ákvarða endanlegan loðnukvóta vertiðanna út frá mælingum.

Á yfirstandandi vertíð er í fyrsta skipti byggt á nýrri aflareglu í loðnuveiðunum. Forsenda þess að hún yrði tekin upp var sú að menn myndu efla vöktun og rannsóknir. Staðan er hins vegar sú að skorið hefur verið enn frekar niður hjá Hafró.

Þessi tveir þættir – breytt útbreiðsla ásamt breyttu göngumynstri og breyttu aflareglu – kalla báðir á auknar loðnurannsóknir. Mikil verðmæti eru í húfi. Ætla má að hver veidd 10 þúsund tonn af loðnu sem unnin eru til manneldis gefi um 1,2 milljarða króna í útlutningstekjur. Að sama skapi má ætla að 100 þúsund tonn gefi um 12 milljarða í útlutningstekjur. Loðnuveiði og vinnsla skipta allt þjóðarvæði miklu máli, skapa atvinnu á sjó og í landi, yta undir fjárfestingar og skapa veltu og framkvæmdir í samfélaginu.

Veidigjald á hvert kíló af loðnu upp úr sjó er kr. 3,54. Þannig gefa 100 þúsund tonn af loðnu 354 milljónir króna beint til ríkissjóðs í formi veiðigjalda á yfirstandandi fiskveiðiári. Auk veiðigjalds eru ýmis önnur opinber gjöld sem loðnuveiði og vinnsla skapar sbr. aflagjald, tryggingagjald, útsvar, kolefnisgjald og tekjuskattur.

Ætla má að hver úthaldsdagur á skipi Hafrannsóknarstofnunar kosti um 1,6 millj.kr. Misjafnt er eftir aðstæðum hversu langan tíma loðnumæling tekur. Ef loðnumæling tveggja skipa tekur til dæmis fimm daga þá þýðir það 16 millj.kr. í kostnað. Af ofangreindu má ljóst vera að auknar loðnurannsóknir eru ekki einungis nauðsynlegar heldur fjárhagslega skynsamlegar.

Hundruð sóttu kaupráðstefnu í Laugardalshöll

Átta hundruð og fimmtíu fulltrúar voru staddir á Icelandair Mid-Atlantic ferðakaupstefnunni sem fram fór í Laugardalshöll um síðustu Helgi. Tilgangurinn með kaupstefnunni var að tengja saman kaupendur og seljendur ferðapjónustu í þeim tilgangi að styrkja og auka ferðamannastrauminn til Íslands.

FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

Öryggisbelti og bankareglur

Lars Christensen

alþjóðahagfræðingur

Ég segi gjarnan fólki að ég vilji nota leigubíla þar sem bílstjórinn notar ekki öryggisbelti. Þetta finnst fólki skrytið – að minnsta kosti þeim sem eru ekki hagfræðingar – því almenna viðhorfið er að fólk sem notar ekki bílbeltin sé „óábyrgara“.

En þeir sem þekkja til hinna svokölluðu Peltzman-áhrifa ættu ekki að verða hissa á dälæti mínu á „ábyrgðarlausum“ leigubílstjórum. Peltzman-áhrifin eru nefnd eftir Sam Peltzman hagfræðingi við Háskólann í Chicago.

Í mjög umdeildri grein – „The Effects of Automobile Safety Regulation“ (Áhrif öryggisreglna um bifreiðar) – í Journal of Political Economy frá 1975 sýndi Peltzman fram á að gagnstætt því sem búast

mætti við drógu lög um öryggisbelti í Bandaríkjunum ekki úr fjölda banaslysa í umferðinni.

Peltzman færði rök fyrir því að lög um öryggisbelti drægju úr líkunum á að bílstjórinn slasaðist ef bíllinn lenti í árekstri. Það aftur á móti hvetti til glannalegrí aksturs. Hvor áhrifin yrðu meiri, skaðinn af fjölgun slysa eða minnkun skaðans þegar slys yrðu, sagði Peltzman að reynslan yrði að leiða í ljós.

Peltzman komst að þeirri niðurstöðu að lögin um öryggisbelti hefðu sannarlega valdið fleiri slysum. En þessi áhrif væru nokkurn veginn þau sömu og áhrifin í hina áttina, að slysin væru ekki eins alvarleg. Svo að lögin hefðu ekki haft áhrif á nettó fjölda banaslysa. Hann fann einnig vísbendingar um að áhrif laganna gætu verið þau að draga úr banaslysum ökumanna, en þar sem ökumenn væru kærulausari væru því miður fleiri slys þar sem gangandi vegfarendur og hjólréiðamenn kæmu við sögu. Svo að dánartíðni þeirra vegna bíla hækkaði. Heildarfjöldi banaslysa var óbreyttur.

Það er augljóst að slíkar vangaveltur eiga ekki bara við um umferðaröryggi. Raunar ættum við að vera meðvítuð um Peltzman-áhrifin í öllum reglusetningum. Og það virðist sérstaklega eiga við um fjármálarégluverk.

●● Peltzman færði rök fyrir því að lög um öryggisbelti drægju úr líkunum á að bílstjórinn slasaðist ef bíllinn lenti í árekstri. Það aftur á móti hvetti til glannalegrí aksturs. Hvor áhrifin yrðu meiri, skaðinn af fjölgun slysa eða minnkun skaðans þegar slys yrðu, sagði Peltzman að reynslan yrði að leiða í ljós.

Hvað þýðir það, til dæmis, þegar við setjum upp innistæðutryggingakerfi til að draga úr „áhættu“ í fjármálagæranum? Samkvæmt rökfræði Peltzman-áhrifanna gæti innistæðutrygging dregið úr hættunni á bankaáhláupum („ökumenn sem deyja“), en hún fær einnig bæði bankaeigendurna og sparifjäreigendur til að taka meiri áhættu. Raunar myndu sparifjäreigendur hneigjast til að velja áhættusæknari banka því ókostirnir eru takmarkaðir af innistæðutryggingunni ef bankinn hrynur, en bankar sem taka meiri

●● Þeir sem efast um að slík Peltzman-áhrif séu til staðar þegar fjármálarégluverk er annars vegar ættu að kanna hvernig íslensku bankarnir, fyrir íslenska bankahrúnið 2008, settu upp netbanka í löndum með riflegum innistæðutryggingakerfum.

áhættu geta borgað hærri vexti á innistæður.

Þetta myndi einnig þýða að innleiðing innistæðutryggingakerfa væri líkleg til að minnka það eigið fé sem bankar kjósa að halda. Þetta er einmitt það sem Sam Peltzman hélt fram í fyrirlestri árið 2011.

Þeir sem efast um að slík Peltzman-áhrif séu til staðar þegar fjármálarégluverk er annars vegar ættu að kanna hvernig íslensku bankarnir, fyrir íslenska bankahrúnið 2008, settu upp netbanka í löndum með riflegum innistæðutryggingakerfum.

Eru svört föt verri en önnur föt?

Hin hliðin

Aðalheiður Snæbjarnardóttir

Hvað hugsar þú um þegar þú kaupir föt fyrir þig og fjölskylduna þína? Hvað þau kosta, hvernig þau nýtist, hvort þau muni endast, hvort Jói vaxi strax upp úr þessum buxum,

hvort þetta pils sé ennþá í tisku...? einhvers staðar í þessum hugsunum leynast mögulega aðrar vangaveltur: hver bjó þetta til, ætli þetta hafi verið framleitt af litlum börnum, ætli þetta hafi verið framleitt í Rana Plaza verksmiðjunni sem hrundi í Bangladess?

Þessar síðastnefndu hugsanir eru farnar að heyrast oftar og hærri. Talsmenn samfélagsábyrgðar hafa verið duglegir að vekja athygli á hryllilegum aðbúnaði starfsmanna, þrælalagði bæði á fullorðnum og

börnum, spillingu, umhverfismengun o.fl. Sem betur fer eru neytendur sífellt meðvitaðri um að þeir hafa bein áhrif á framleiðendur í gegnum neyslu sína.

Fataiðnaðurinn hefur sætt mikilli gagnrýni, ekki síst vegna vatnsóunar og eiturefnanotkunar við meðhöndlun og litun á fataefnum. Fáar iðngreinar nota jafn mikið vatn auk þess að eiturefni sem notuð eru við litunina berast með menguðu vatni út í vistkerfið í kringum verksmiðjurnar, í húð starfsmanna og í

húð neytenda. Hættulegustu eiturefni eru PPD sem finnst í mestu magni í svörtum fötum og NPE sem Evrópusambandið hefur bannað notkun á en fyrirfinnst samt í flestum fötum sem við kaupum. Það er vegna þess að efnin eru yfirleitt keypt inn frá löndum sem leyfir notkun NPE við litun á efni.

Sem betur fer þurfum við ekki að hætta alfarið að ganga í fötum af ótta við þessi eiturefni og önnur. Litaíðnaðurinn er að taka við sér og hefur náð árangri við minnkun

vatnsnotkunar við litun efna og verið er að þróa leiðir til að lita efni án vatnsnotkunar með því að þrýsta litnum inn í efnið með miklum þrýstingi. Sú leið dugir þó aðeins á gerviefni en náttúruleg efni svo sem ull og bómull eyðileggjast við meðferðina. Einnig eru framleiðendur að skoða það að stiga aftur til fortíðar og lita efni eingöngu með náttúrulegum hráefnum.

Endanleg lausn er ennþá ekki í sjónmáli en við getum kallað eftir úrbótum í gegnum kaupvenjur okkar.

Fiskislóð 10
625 m² á 2. hæð

Skrifstofuhúsnæði á vinsælu svæði nálægt höfninni. Nýr sérinnangangur á austurhlíð væntanlegur. Möguleiki á að innrétta eftir þörfum leigutaka.

Lágmúli 9, 395 m²
6. hæð í lyftuhúsi

Til leigu bjart og fallegt skrifstofuhúsnæði á 6. hæð með sérlega fallegu útsýni. Hæðin hefur nýlega verið endurnýjuð.

Hátún 2b
365 m² á 2. hæð

Vandaðar skrifstofur með parketi og gólfsíðum gluggum. Rúmgóð rými í kjallara bjóða upp á ýmsa nýtingarmöguleika

Höfðabakki 9
416 m² á 5. hæð

Skrifstofuhúsnæði í glæsilegri byggingu á 5. hæð. Möguleiki á að innrétta og endurnýja eftir þörfum leigutaka.

TIL LEIGU

Allar nánari upplýsingar, myndir og teikningar, má nálgast á www.reitir.is og hjá Halldóri Jenssyni sölustjóra í **840 2100** eða halldor@reitir.is.

Kringlan 4–12 103 Reykjavík www.reitir.is 575 9000

REITIR

Velkomin til starfa

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Sofandi menn

Sala Landsbankans á eignarhlut sínum í Borgun hefur verið í brenni-depli undanfarið.

Í grunninn snýst málið um að Landsbankinn virðist hafa tekið ákvörðun um að selja hlut sinn án þess að taka tillit til valréttar sem Borgun átti í tengslum við samruna Visa Inc. og Visa Europe.

Fyrir liggur að greiðslan hleypur á milljörðum og samkvæmt nýlegu verðmati er þriðjungshlutur í Borgun nú metinn á 6 til 8 milljarða sem væri þá þrefalt til fjórfalt það virði sem lagt var til grundvallar þegar Landsbankinn seldi Borgunarhlutinn.

Landsbankamenn hafa þurft að sæta mikilli gagnrýni. Ekki síst hefur verið bent á að eðlilegt hefði verið að selja félagið í opnu ferli, enda Landsbankinn í ríkiseigu og mikilvægt að sala eigna sé hafin yfir öll tvímæli.

Auðveldast hefði þó verið fyrir Landsbankamenn að vanda almennilega til verka við sölu. Vandí er um að spá hverju sætir en freistandi er að draga þá ályktun að viðlíka klúður hefði ekki komið upp í fyrirtæki í einkaeigu, þar sem glappaskot hitta fólk beint í hjartastað. Staðreyndin er nefnilega sú að fólk fer gjarna talsvert betur með eigið fé en annarra.

Landsbankamenn hafa nú gengið svo langt að ásaka forsvarsmenn Borgunar undir rós um að hafa leynit þá gögnum um valréttinn. Ljóst sé að erlend Visakortumsvif Borgunar (sem eru undirstaða útreiknings greiðslu vegna valréttarins) hafi verið langtum meiri í raun heldur en gert var ráð fyrir í rekstraráætlunum.

Forsvarsmenn Borgunar voru snöggir til svars, og bentu á að í tengslum við viðskiptin hefði verið sett upp gagnaherbergi þar sem Landsbankanum, rétt eins og kaupendum, hefði átt að vera í lófa lagið að kynna sér helstu samninga, áætlanir og rekstrarstærðir Borgunar. Það hefði greinilega misfarist hjá Landsbankanum.

Við þetta má bæta að Landsbankinn setti sannarlega inn klásúlu um samþærilegan valrétt við sölu á hlut sínum í Valitor til Arion banka. Ekki hefur fengist almennileg skýring á því hvers vegna ekki var talin ástæða til að hafa sams konar orðalag í samningi um Borgun.

Vitanlega er ávallt auðvelt að vera vitur eftir á þegar viðskipti eru annars vegar. Til stjórnenda fyrirtækja og ráðgjafa má þó gera þá kröfu að faglega sé staðið að málum og þeir varnaglar slegnir sem eðlilegt getur talist.

Í þessu máli kemur tvennt til greina. Annaðhvort vissu fulltrúar Landsbankans betur, eða þeir unnu ekki vinnuna sína.

87

PRÓSENTA AUKNING Í FARÞEGA FJÓLDA

WOW air flutti 52 þúsund farþega til og frá landinu í janúar 2016 sem er 87 prósentu aukning frá sama mánuði í fyrra. Sætánýtingin í janúar var 84 prósent. Icelandair Group flutti 173 þúsund farþega í millilandaflugi í janúar, eða 15 prósentum fleiri en í fyrra. Sætánýting var 74,2 prósent.

208

MILLJARÐA KRÓNA SKULD

Ef Icesave-samningarnir, sem kenndir eru við Svavar Gestsson, hefðu verið samþykktir árið 2009 hefði ríkissjóður skuldað 208 milljarða króna, að gefnu óbreyttu gengi punds og evru, eða um 8,8 prósent af áætlaðri vergrí landsframleiðslu ársins 2016. Þetta kemur fram í svari á Visindavefnum.

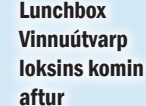
04.02.2016

Engin haldbær skýring hefur fengist á því hvers vegna lögð var svo rík áhersla á að forðast flöggun, en með því móti var komið í veg fyrir að stórfelld kaup Landsbanka Íslands hf. á eigin hlutum í kauphöllinni kæmst til vitundar almennings, þar á meðal þeirra þúsunda manna sem áttu hlutabréf í félaginu.

Úr dómi Hæstaréttar í markaðsmisnotkunarmáli Landsbankans.

Miklu meira en bara ódýrt

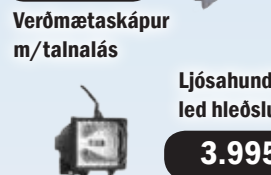
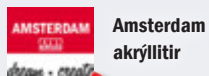
Allt fyrir listamanninn

Kolibri trönur í miklu úrvali, gæðavara á góðu verði

Kolibri penslar Handgerðir þýskir penslar í hæsta gæðaflokki á afar hagstæðu verði

Verkfæralagerinn

Smáratorgi 1, 201 Kópavogi, sími 588 6090, vl@simnet.is
Mán.-fim. kl. 9-18, fös. kl. 9-18:30, lau. kl. 10-18, sun. kl. 12-17